ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1°υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο υγιής σκεπτικισμός διακρίνεται από το ότι:

- Προβάλλει βάσιμους λόγους και τεκμήρια, προκειμένου να πείσει πως κάποιος πολιτικός είναι διεφθαρμένος, ή πως κάποια εφημερίδα ή ιστοσελίδα παραπληροφορεί με κάποιο απώτερο σκοπό.
- Δεν είναι γενικευμένος.
- Είναι επιφυλακτικός και υιοθετεί την ίδια μέθοδο αμφισβήτησης σε όλες τις ιδεολογίες και απόψεις.

2°υποερώτημα (μονάδες 10)

Η αντίθεση στην πρώτη παράγραφο του Κειμένου 1 εντοπίζεται ανάμεσα στον πεφωτισμένο/υγιή σκεπτικισμό από τη μια και στις θεωρίες συνωμοσίας από την άλλη. Με την αντίθεση, που επιχειρεί, ο συγγραφέας έχει ως πρόθεση να διασαφήσει την έννοια του υγιούς σκεπτικισμού και τη σημασία του για τις σύγχρονες κοινωνίες με δεδομένη την πληθώρα των πηγών ενημέρωσης και τη σύγχυση που προκαλείται, με αποτέλεσμα να ωθούνται πολλοί άνθρωποι σε θεωρίες συνωμοσίας. Παράλληλα, με την αντίθεση ενισχύεται αποδεικτικά ο προτρεπτικός τόνος που διακρίνεται στην αρχή της παραγράφου, καθώς ο συγγραφέας τονίζει την αναγκαιότητα να ενεργοποιούμε τον σκεπτικισμό μας εκεί που χρειάζεται. (Ένδειξη του προτρεπτικού τόνου είναι και το πρώτο πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο που επιλέγει, καθώς και η δεοντολογική διατύπωση με την επανάληψη του ρήματος «πρέπει»)

3° υποερώτημα (μονάδες 15)

- 1. γ
- 2. β
- 3. β

- 4. α
- 5. δ

ΘΕΜΑ 4.

Στο Κείμενο 2 το ποιητικό υποκείμενο απευθύνεται σε δεύτερο ενικό πρόσωπο στον/στην αναγνώστη/-τρια με τρόπο που υποδηλώνει μια διάθεση εκμυστήρευσης και εξωτερίκευσης της ψυχικής του διάθεσης. Νιώθει έντονα το αίσθημα της απειλής και τούτο αναδεικνύεται από τη χρήση της προσωποποίησης στην παράθεση των αναμνήσεων (Συνωστίζονται αλληλοκυνηγιούνται) και την απειλητική διάθεση με την οποία ανασύρονται από τη συνείδηση (Όταν εκείνες το θέλουν να σε κατασπαράξουν, Όταν ακάθεκτες ορμούν την ψυχή να ξεσκίσουν). Τις παρομοιάζει με άγρια θηρία (Να! η τίγρης η ύαινα το λιοντάρι), για να δείξει το μέγεθος της απειλής που νιώθει, ο ίδιος αισθάνεται ως ζωντανός νεκρός (Σε κυνηγούν ζωντανό-πεθαμένο). Τα ψυχικά του τραύματα δεν μπορούν να ξεπεραστούν και επανέρχονται στοιβαγμένες ως πληγές που ξανανοίγουν απειλητικά για τη μνήμη (Πληγές που γιατρεύτηκαν ξανανοίγουν).

Οι συμβουλές που δίνει στον/στην αναγνώστη/-τρια είναι ότι πρέπει να τιθασευτούν αυτές οι αναμνήσεις (Και είναι ανάγκη να τις τιθασέψεις, Να κυριαρχήσεις σ' αυτές, Και γίνεσαι θηριοδαμαστής). Ο/Η μαθητής/-τρια καλείται να εκφράσει την προσωπική συμφωνία ή διαφωνία του/της σ' αυτές τις συμβουλές.